

32002L0095

L 37/19

EUROPOS SAJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

2003 2 13

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/95/EB**2003 m. sausio 27 d.****dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo**

EUROPOS SAJUNGOS PARLAMENTAS IR TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgdami į 2002 m. lapkričio 8 d. Taikinimo komiteto patvirtintą jungtinį tekstą ⁽⁴⁾,

kadangi:

- (1) Skirtumai tarp valstybių narių priimtų įstatymų ar administracinių priemonių dėl pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo gali sudaryti kliūtis prekybai ir iškreipti konkurenciją Bendrijoje ir taip tiesiogiai paveikti vidaus rinkos sukūrimą ir funkcionavimą. Todėl būtina suderinti šios srities valstybių narių įstatymus ir prisidėti prie žmonių sveikatos apsaugos ir aplinkai nekenksmingo elektros ir elektroninės įrangos atliekų utilizavimo ir laidojimo.
- (2) 2000 m. gruodžio 7, 8 ir 9 d. susitikime Nicoje Europos Vadovų Taryba patvirtino 2000 m. gruodžio 4 d. Tarybos rezoliuciją dėl atsargumo principo.
- (3) 1996 m. liepos 30 d. Komisijos komunikatas dėl Bendrijos atliekų tvarkymo strategijos persvarstymo pabrėžia poreikį sumažinti pavojingų medžiagų kiekį atliekose ir nurodo visos Bendrijos taisyklių, ribojančių tokių medžiagų kiekį gaminiuose ir gamybos procesuose, potencialius privalumus.
- (4) 1988 m. sausio 25 d. Tarybos rezoliucija dėl Bendrijos veiksmų programos kovai su aplinkos tarša kadmiu ⁽⁵⁾ ragina Komisiją nedelsiant imtis rengti specialias priemones

nes tokiai programai. Žmonių sveikata taip pat turi būti saugoma ir todėl turėtų būti įgyvendinta bendra strategija, kuri visų pirma apribotų kadmio naudojimą ir paskatintų ieškoti pakaitalų. Rezoliucija pabrėžia, kad naudoti kadmį turėtų būti leista tik tuomet, kai tinkamų ir saugesnių alternatyvų nėra.

- (5) Turima informacija rodo, kad atliekų tvarkymo sunkumams, susijusiems su nagrinėjamais sunkiaisiais metalais ir antipirenais, sumažinti būtinos elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEĀ) surinkimo, apdorojimo, perdirbimo ir pašalinimo priemonės, kaip nurodyta 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ⁽⁶⁾. Nepaisant šių priemonių, nemažai EEĀ tebebus randama esamuose laidojimų maršrutuose. Net jei EEĀ būtų surenkamos atskirai ir perduodamos perdirbti, jose esantis gyvsidabris, kadmis, švinas, chromas VI, PBB ir PBDE greičiausiai keltų pavojų sveikatai ir aplinkai.
- (6) Atsižvelgiant į techninį ir ekonominį tinkamumą, veiksmingiausias būdas užtikrinti žymų su tomis medžiagomis susijusio pavojaus sveikatai ir aplinkai sumažinimą, kuriuo galėtų būti pasiektas pasirinktas apsaugos lygis Bendrijoje, yra tų medžiagų pakeitimas elektros ir elektroninėje įrangoje saugiomis arba saugesnėmis medžiagomis. Apribojus šių pavojingų medžiagų naudojimą greičiausiai pagerėtų EEĀ perdirbimo galimybės ir ekonominis pelningumas ir sumažėtų neigiamas poveikis perdirbimo įmonių dirbančiųjų sveikatai.
- (7) Šia direktyva reglamentuojamos medžiagos yra gerai ištirtos ir įvertintos moksliai ir joms taikytos įvairios priemonės Bendrijos ir tarptautiniu lygiu.
- (8) Šioje direktyvoje numatytomis priemonėmis atsižvelgiama į esamas tarptautines gaires ir rekomendacijas, jos paremtos turima mokslo ir technine informacija. Priemonės yra būtinos pasirinktam žmonių ir gyvūnų sveikatos ir

⁽¹⁾ OL C 365 E, 2000 12 19, p. 195 ir OL C 240 E, 2001 8 28, p. 303.

⁽²⁾ OL C 116, 2001 4 20, p. 38.

⁽³⁾ OL C 148, 2001 5 18, p. 1.

⁽⁴⁾ 2001 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 34 E, 2002 2 7, p. 109), 2001 m. gruodžio 4 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 90 E, 2002 4 16, p. 12) ir 2002 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL C 30, 1988 2 4, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 37, 2003 2 13, p. 24.

aplinkos apsaugos lygiui pasiekti, atsižvelgiant į pavojus, kurie galėtų kilti Bendrijoje nešiinant priemonių. Priemonės reikia stebėti ir, prireikus, pakoreguoti atsižvelgiant į turimą techninę ir mokslinę informaciją.

- (9) Ši direktyva turėtų būti taikoma nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų dėl saugos ir sveikatos reikalavimų ir specialių Bendrijos atliekų tvarkymo teisės aktų, visų pirma – 1991 m. kovo 18 d. Tarybos direktyvos 91/157/EEB dėl baterijų ir akumuliatorių, turinčių tam tikrų pavojingų medžiagų ⁽¹⁾.
- (10) Reikia atsižvelgti į elektros ir elektroninės įrangos be sunkiųjų metalų, PBDE ir PBB techninį projektavimą. Kai tik bus turima mokslinės informacijos ir atsižvelgiant į atsargumo principą, reikėtų išnagrinėti kitų pavojingų medžiagų uždraudimą ir jų pakeitimą aplinkai priimtinesnėmis alternatyvomis, kurios užtikrina bent tą patį vartotojų apsaugos lygį.
- (11) Išimtyms tokiems pakeitimo reikalavimams turėtų būti leidžiamos, jei pakeitimas neįmanomas moksliniu ir techniniu požiūriu arba jei pakaitalo neigiamas poveikis aplinkai ar sveikatai greičiausiai nusvertų pakeitimo privalumus žmonėms ir aplinkai. Pavojingos medžiagos elektros ir elektroninėje įrangoje turėtų būti taip pat keičiamos su elektros ir elektroninės įrangos (EEI) vartotojų sveikata ir sauga suderinamu būdu.
- (12) Kadangi naudingiau pakartotinai naudoti, atnaujinti ir pailginti naudojimo laiką, būtinos atsarginės dalys.
- (13) Reikalavimų dėl pavojingų medžiagų palaipsnio mažinimo ir draudimo derinimą su mokslo ir technikos pažanga atlieka Komisija pagal komitetų procedūrą.
- (14) Šiai direktyvai vykdyti reikiamas priemonės reikia priimti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslai

Šios direktyvos tikslas – suderinti valstybių narių įstatymus dėl pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje

apribojimo ir prisidėti prie žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugai priimtino elektros ir elektroninės įrangos atliekų utilizavimo ir laidojimo.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Nepažeidžiant 6 straipsnio, ši direktyva taikoma elektros ir elektroninei įrangai, priskiriamai Direktyvos 2002/96/EB (EEI) IA priede nurodytoms 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ir 10 kategorijoms, elektros lemputėms ir buitinės technikos apšvietimo įrangai.

2. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų dėl saugos ir sveikatos reikalavimų ir specialių Bendrijos atliekų tvarkymo teisės aktų.

3. Ši direktyva netaikoma atsarginėms dalims, skirtoms remontuoti ar pakartotinai naudoti elektros ir elektroninę įrangą, pateiktą į rinką iki 2006 m. liepos 1 d.

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje taikomi tokie apibrėžimai:

- a) „elektros ir elektroninė įranga“ arba „EEI“ – tai įranga, kuriai tinkamai veikti reikalinga elektros srovė arba elektromagnetiniai laukai, tokios srovės ir laukų generavimo, perdavimo ir matavimo įranga, priskiriama Direktyvos 2002/96/EB (EEI) IA priede nurodytoms kategorijoms ir skirta ne didesnei kaip 1 000 V kintamosios srovės įtampai ir ne didesnei kaip 1 500 V nuolatinės srovės įtampai;
- b) „gamintojas“ – tai bet kuris asmuo, kuris, nepriklausomai nuo prekybos metodikos, įskaitant ir nuotolinio ryšio būdą pagal 1997 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/7/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su nuotolinės prekybos sutartimis ⁽³⁾:
- i) gamina ir prekiauja savo firmine elektros ir elektronine įranga;
 - ii) savo firmos vardu perparduoda kitų tiekėjų gaminamą įrangą; perpardavėjas nelaikomas gamintoju, jei ant įrangos nurodytas gamintojo firminis pavadinimas, kaip nurodyta i papunktyje;
 - iii) importuoja ir eksportuoja elektros ir elektroninę įrangą į valstybę narę pagal specializaciją.

Tas, kas išskirtinai teikia finansavimą pagal bet koki finansinį susitarimą, nelaikomas gamintoju, nebent jis yra ir gamintojas pagal i–iii papunkčių apibrėžimus.

⁽¹⁾ OL L 78, 1991 3 26, p. 38. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 98/101/EB (OL L 1, 1999 1 5, p. 1).

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽³⁾ OL L 144, 1997 6 4, p. 19. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/65/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16).

4 straipsnis

Prevencija

1. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2006 m. liepos 1 d. į rinką teikiamoje elektros ir elektroninėje įrangoje nebūtų švino, gyvsidabrio, kadmio, šešiavalenčio chromo, polibrominuočių bifeniolių (PBB) arba polibrominuočių difeniolių eterių (PBDE). Iki 2006 m. liepos 1 d. gali būti taikomos nacionalinės priemonės, apribojančios arba uždraudžiančios naudoti šias medžiagas elektros ir elektroninėje įrangoje, kurios buvo patvirtintos laikantis Bendrijos teisės aktų iki šios direktyvos priėmimo.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma priede nurodytai paskirčiai naudojamoms medžiagoms.

3. Kai tik bus turima mokslinės informacijos, remdamiesi Komisijos pasiūlymu, Europos Parlamentas ir Taryba pagal cheminių medžiagų politikos principus, išdėstytus Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje, priima sprendimą dėl kitų pavojingų medžiagų uždraudimo ir jų pakeitimo aplinkai palankesniais alternatyvomis, kurios užtikrina bent tokią patį vartotojų apsaugos lygį.

5 straipsnis

Derinimas su mokslo ir technikos pažanga

1. Bet kokie pakeitimai, būtini suderinti priedą su mokslo ir technikos pažanga toliau nurodytais tikslais, priimami 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka:

- a) 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų medžiagų didžiausios leistinos koncentracijos specialiose medžiagose ir elektros ir elektroninės įrangos komponentuose verčių nustatymas;
- b) 4 straipsnio 1 dalies reikalavimų netaikymas elektros ir elektroninės įrangos medžiagoms, jei jų eliminavimas ar konstrukcijos arba medžiagų pakeitimas ar panaudojant komponentus, kuriems nereikia jokių iš nurodytųjų medžiagų, yra techniškai ar mokslinai neįmanomas arba dėl pakeitimo atsiradęs neigiamas poveikis aplinkai, sveikatai ir (arba) vartotojų saugai nusvertų jų naudą aplinkai, sveikatai ir (arba) vartotojų saugai;
- c) kiekvienos priede nurodytos išimties persvarstymas bent kartą per ketverius metus arba po ketverių metų nuo įrašymo į sąrašą, siekiant išbraukti elektros ir elektroninės įrangos medžiagas ir komponentus iš priedo sąrašo, jei jų eliminavimas ar pakeitimas pakeičiant konstrukciją ar medžiagas ar panaudojant komponentus, kuriems nereikia jokių iš 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų medžiagų, yra techniškai ar mokslinai įmanomas, jei dėl pakeitimo atsiradęs neigiamas poveikis

aplinkai, sveikatai ir (arba) vartotojų saugai nenusveria jų naudą aplinkai, sveikatai ir (arba) vartotojų saugai.

2. Prieš pakeisdama priedą pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija, *inter alia*, konsultuojasi su elektros ir elektroninės įrangos gamintojais, perdirbėjais, apdorojimo operatoriais, aplinkosaugos organizacijomis ir darbuotojų bei vartotojų asociacijomis. Komentariai perduodami 7 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui. Komisija atsižvelgia į gaunamą informaciją.

6 straipsnis

Persvarstymas

Iki 2005 m. vasario 13 d. Komisija persvarsto šioje direktyvoje numatytas priemones, prireikus, atsižvelgdama į naują mokslinę informaciją.

Visų pirma, Komisija iki tos datos pateikia pasiūlymus dėl Direktyvos 2002/96/EB (EEI) IA priede nurodytoms 8 ir 9 kategorijoms priskiriamos įrangos įtraukimo į šios direktyvos taikymo sritį.

Komisija taip pat išstudijuoja poreikį pakeisti 4 straipsnio 1 dalies medžiagų sąrašą pagal mokslinę informaciją ir atsižvelgdama į atsargumo principą ir, prireikus, teikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus dėl tokių pakeitimų.

Persvarstant ypatingas dėmesys atkreipiamas į kitų elektros ir elektroninėje įrangoje naudojamų pavojingų medžiagų poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Komisija išnagrinėja tokių medžiagų pakeitimo galimybę ir, atitinkamai, teikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus dėl 4 straipsnio taikymo srities išplėtimo.

7 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Tarybos direktyvos 75/442/EEB (¹⁾ 18 straipsniu įkurtas komitetas.

2. Darant nuorodą į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

(¹) OL L 194, 1975 7 25, p. 39.

8 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas, taikytinas už pagal šią direktyvą patvirtintų nacionalinių nuostatų pažeidimus. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

9 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2004 m. rugpjūčio 13 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

11 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. sausio 27 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. DRYS

PRIEDAS

Švino, gyvsidabrio, kadmio ir šešiavalenčio chromo naudojimo atvejai, kai netaikomi 4 straipsnio 1 dalies reikalavimai

1. Kompaktinėse fluorescencinėse lempose esantis gyvsidabris, kurio kiekis yra ne didesnis kaip 5 mg vienoje lemposje.
2. Gyvsidabris, esantis paprastose fluorescencinėse bendros paskirties lempose, kuriose išvardytų medžiagų yra ne daugiau kaip:

— halofosfato	10 mg,
— įprastos gyvavimo trukmės trifosfato	5 mg,
— ilgos gyvavimo trukmės trifosfato	8 mg.
3. Paprastose fluorescencinėse specialios paskirties lempose esantis gyvsidabris.
4. Kitose šiame priede nenurodytose lempose esantis gyvsidabris.
5. Katodinių spindulių vamzdžių stikle, elektronikos komponentuose ir fluorescencijos vamzdžiuose esantis švinas.
6. Švinas, kaip legiruojantysis elementas pliene, kuriame švino yra ne daugiau kaip 0,35 % masės, aliuminyje, kuriame švino yra ne daugiau kaip 0,4 % masės, ir vario lydinyje, kuriame švino yra ne daugiau kaip 4 % masės.
7. — Aukštos lydymosi temperatūros lydmetaliuose (t. y. alavo ir švino lydmetaliuose, kuriuose švino yra daugiau kaip 85 % masės) esantis švinas,
 - serverių, atminties ir atminties matricių sistemų lydmetaliuose esantis švinas (išimtis taikoma iki 2010 m.),
 - tinklų infrastruktūros perjungimo, signalų, perdavimo įrangos ir telekomunikacijų valdymo tinklo lydmetaliuose esantis švinas,
 - elektroninėse keramikos dalyse (pvz., pjezoelektroniniuose įtaisuose) esantis švinas.
8. Plakiravimas kadmiu, išskyrus panaudojimą, uždraustą pagal Direktyvą 91/338/EEB ⁽¹⁾, iš dalies pakeičiančią Direktyvą 76/769/EEB ⁽²⁾ dėl tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų prekybos ir naudojimo apribojimų.
9. Šešiavalentis chromas, naudojamas kaip antikorozinė medžiaga absorbuojančių šaldytuvų anglinio plieno aušinimo sistemose.
10. 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija vertina paraiškas dėl:
 - Deko BDE,
 - paprastose fluorescencinėse specialios paskirties lempose esančio gyvsidabrio,
 - serverių, atminties ir atminties matricių sistemų, tinklų infrastruktūros perjungimo, signalų, perdavimo įrangos ir telekomunikacijų valdymo tinklo lydmetaliuose esančio švino (siekiama nustatyti konkretų šios išimties taikymo laikotarpį),
 - šviesos lempų,pirmumo tvarka, siekdama kuo greičiau nustatyti, ar reikia atitinkamai iš dalies pakeisti šiuos punktus.

⁽¹⁾ OL L 186, 1991 7 12, p. 59.

⁽²⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 201.